

Współczesne tendencje w profilaktyce i resocjalizacji - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Współczesne tendencje w profilaktyce i resocjalizacji
Kod przedmiotu	05.9-WP-PEDD-WTPR-W_pNadGenVOGA6
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika / Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i profilaktyka
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	drugiego stopnia z tyt. magistra
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2017/2018

Informacje o przedmiocie	
Semestr	4
Liczba punktów ECTS do zdobycia	6
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	- dr hab. Grażyna Miłkowska, prof. UZ - dr Lidia Wawryk

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	9	0,6	Egzamin
Ćwiczenia	30	2	18	1,2	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

W efekcie realizacji przedmiotu student posiędzie wiedzę na temat przemian zachodzących we współczesnej resocjalizacji i profilaktyce; będzie potrafił krytycznie odnieść się do rozwiązań resocjalizacyjnych realizowanych w przeszłości oraz obecnie, w wybranych krajach oraz w Polsce; będzie znał założenia i cele współczesnej resocjalizacji i profilaktyki, głównie w odniesieniu do dzieci i młodzieży. Będzie umiał dostrzegać działania profilaktyczne realizowane w środowisku oraz możliwość własnej aktywności w ich realizacji.

Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu niedostosowania społecznego, profilaktyki i resocjalizacji

Zakres tematyczny

Wykład

Charakterystyka współczesnych systemów resocjalizacyjnych w krajach Unii Europejskiej i w Polsce. Kierunki rozwoju (i zmian) systemów resocjalizacyjnych. Krytyczna analiza polskiego systemu resocjalizacji instytucjonalnej. Resocjalizacja w środowisku otwartym. Współczesne środki i środki resocjalizacyjne w Polsce i wybranych krajach Unii Europejskiej a także Stanów Zjednoczonych i Kanady. Tendencje zmian w resocjalizacji nieletnich w Polsce w Europie oraz ich uwarunkowania. Charakterystyka wybranych instytucji penitencjarnych oraz działalności postpenitencjarnej. Przemiany w profilaktyce. Wyzwania współczesności w zakresie profilaktyki. Rola kuratora dla nieletnich w profilaktyce zaburzeń w zachowaniu i resocjalizacji.

Rola profilaktyki w neutralizowaniu zachowań aspołecznych.

Ćwiczenia

Profilaktyka w środowisku lokalnym: świetlice socjoterapeutyczne, środowiskowe programy pedagogiczne – przemiany w planowaniu pracy profilaktycznej. Wczesna profilaktyka krzywdzenia dzieci: formy przemocy wobec dziecka; syndrom dziecka potrząsanego i jego zapobieganie (metoda 5S), syndrom FAS. Teoretyczne podstawy profilaktyki i działania profilaktyczne w środowisku lokalnym (analiza programów): wczesna profilaktyka krzywdzenia dzieci, zmiany prawne w słuchaniu nieletnich świadków, zachowania agresywne. Prezentacje wybranych stowarzyszeń i fundacji działających na rzecz zapobiegania przestępczości (Patronat, Karan, Parpa, Monar, Fundacja Dzieci Niczyje, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Komitet Ochrony Praw Dziecka, Komisje do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych. ART przykładem pracy profilaktycznej i resocjalizacyjnej: główne założenia; wywiad z trenerem ART-u, ćwiczenie wybranych elementów treningu. Kierunki, przebieg i sens reformy resocjalizacji nieletnich. Oddziaływanie resocjalizacyjne w warunkach probacji: pojęcie probacji, praca kuratora rodzinnego jako przykład pracy z przypadkiem; mediacje – skuteczna metoda pojednawcza.

Metody kształcenia

Wykłady – wykład tradycyjny, wykład problemowy, wykład dyskusyjny

Ćwiczenia – dyskusja, praca w małych grupach, prezentacje, film.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o współczesnych tendencjach w profilaktyce i resocjalizacji, rozumie istotę ich przemian w Polsce i na świecie, rozumie ich historyczne i społeczno-kulturowe uwarunkowania	• K_W03	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • Projekt zaliczeniowy Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	• Wykład • Ćwiczenia
Ma uporządkowaną wiedzę o formach i metodach działań profilaktycznych w szkole i środowisku lokalnym oraz o metodach i środkach resocjalizacji w środowisku otwartym i zamkniętym. Potrafi wskazać na akty prawne stanowiące źródło zmian w działalności profilaktycznej oraz wynikające z nich zadania edukacyjne, wychowawcze, opiekuńcze, pomocowe i terapeutyczne instytucji i osób	• K_W15	• Projekt zaliczeniowy Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	• Ćwiczenia
Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu profilaktyki i resocjalizacji oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, pomocowych i terapeutycznych, a także opracowania i realizacji działań w środowisku szkolnym i lokalnym	• K_U02	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • Projekt zaliczeniowy Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	• Wykład • Ćwiczenia
Posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych stanowiących zagrożenie dla rozwoju dzieci i młodzieży oraz potrafi zaproponować działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie ich negatywnym skutkom	• K_U01	• Projekt zaliczeniowy. Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	• Ćwiczenia
Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego pogłębiania własnej wiedzy i kompetencji wychowawczych, rozwoju osobistego i zawodowego	• K_K01	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • Projekt zaliczeniowy Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	• Wykład • Ćwiczenia
Jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych	• K_K05	• Projekt zaliczeniowy Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Wykłady

Egzamin pisemny bądź ustny (do wyboru przez studenta). Kryteria oceny obejmowały będą: znajomość treści przedmiotu, jego rozumienie i wyjaśnianie, samodzielność studenta w ocenie zjawisk zachodzących we współczesnej profilaktyce i resocjalizacji w kraju i na świecie, wyjaśnianiu i interpretacji programów i projektów, dociekliwość, otwartość, poziom zaangażowania w rozwiązywaniu problemów, twórcza postawa wobec potrzeby działań profilaktycznych, jako odpowiedzi na współczesne zagrożenia dzieci i młodzieży.

Ćwiczenia

Aktywny udział w rozwiązywaniu podjętych problemów, samodzielność w ocenie zjawisk i procesów, współpraca z zespołem nad realizacją projektu.

Ocena końcowa

Ocenę końcową stanowi średnia ocen z ćwiczeń i wykładów.

Literatura podstawowa

1. Bałandynowicz A., *Propozycja nowego systemu profilaktyki przestępczości w Polsce*, „Opieka, Wychowanie, Terapia” 2001, 2.
2. Borowski R., Wysoki D., *Instytucje wychowania resocjalizującego*, Płock 2001.
3. Kalinowski M., Pełka M., *Zarys dziejów resocjalizacji nieletnich*, Warszawa 2003.
4. Kalinowski M., *Europejskie systemy resocjalizacji nieletnich*, Warszawa 1991.
5. Klecka M., *Fascynujące dzieci*, Kraków 2007.
6. Konopczyński M., *Metody twórczej resocjalizacji: teoria i praktyka*, Warszawa 2006.

7. Miłkowska G., *O potrzebie profesjonalnej profilaktyki w szkole*, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2006, 2.
8. Pospiszył K., *Resocjalizacja: teoretyczne podstawy oraz przykłady programów oddziaływań*, Warszawa 1998.
9. Pytka L., *Pedagogika resocjalizacyjna*, Warszawa 2003.
10. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. Nr 32, poz.228)
11. Urban B., *Zachowania dewiacyjne młodzieży*, Kraków 2000.
12. Urban B, Stanik J.M., *Pedagogika resocjalizacyjna*, T. I-II, Warszawa 2007.
13. Węgliński A., *Resocjalizacja nieletnich w warunkach wolności dozorowanej oraz izolacji zakładowej*, Lublin 1993.
14. Węgliński A., *Zahamowanie modernizacji służb kuratorskich w Polsce*, „Opieka, Wychowanie, Terapia” 2002, 3.
15. strona www: Fundacja Dzieci Niczyje,
16. strona www: Ośrodek Rozwoju Edukacji

Literatura uzupełniająca

1. Albański L., *Profilaktyka niedostosowania społecznego: teoria i praktyka*, Jelenia Góra 2006.
2. Bałandynowicz A., *Probacja: system sprawiedliwego karania*, Warszawa 2002.
3. Gaś Z.B., *Profilaktyka w szkole*, Warszawa 2000.
4. Pytka L., *Poprawczak: ostatni bastion „utopijnego re-socjalizmu”*, „Opieka, Wychowanie, Terapia” 2006, 1.
5. Szecówka A., *Między swobodą, a rygoryzmem w resocjalizacji nieletnich*, „Nasza Szkoła” 1996, 10.
6. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z dnia 12 września 2001).
7. Węgliński A., *Zahamowanie modernizacji służb kuratorskich w Polsce*, „Opieka, Wychowanie, Terapia” 2002, 3.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Jarosław Wagner (ostatnia modyfikacja: 05-05-2017 09:52)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ